

# Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

|                |                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vysoká škola   | Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave                                                                                                                                                                                                             |
| Fakulta        | FF UCM                                                                                                                                                                                                                                              |
| Kód predmetu   | KRUS/phdeHom-J/22                                                                                                                                                                                                                                   |
| Názov predmetu | medzijazyková homonymia v slovanských jazykoch                                                                                                                                                                                                      |
| Rozsah         | 2P                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Počet kreditov | 5                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Vyučujúci      | doc. PhDr. Lukáš Gajarský, PhD. (prednášajúci), prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (garant predmetu), doc. PhDr. Lukáš Gajarský, PhD. (garant predmetu), doc. Mgr. Olga Iermachkova, PhD. (garant predmetu), doc. PhDr. Lukáš Gajarský, PhD. (hodnotiaci) |

## Podmienky na absolvovanie predmetu

– aktívna účasť na výučbe; – samoštúdium; – obhajoba referátu.

## Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi/študentke umožní: 1. Vedomosti: - získať teoretické aj praktické vedomosti z oblasti interlingválnej homonymie v slovanských jazykoch; - poznať rusko-slovenských „falošných priateľov“ prekladateľa; - osvojiť si pojmy ako homonymia, polysémia, paronymia, slovná hra atď. 2. Zručnosti: - poznať rozdiely medzi homonymiou, polysémiou, paronymiou; - vedieť analyzovať lexikálne polia ruského a slovenského jazyka; - pochopiť základné problémy translatológie. 3. Profesionálne kompetencie: - byť schopným/schopnou flexibilne aplikovať získané poznatky a zručnosti vo svojej budúcej vedeckej, pedagogickej, prekladateľskej a tlmočnickej praxi. 4. Prenositel'né kompetencie: - uplatňovať teoretické vedomosti z oblasti interlingválnej homonymie v slovanských jazykoch v praktickej rovine; - skvalitniť si prekladateľské a tlmočnicke schopnosti; - zlepšiť si komunikačné schopnosti; - rozvinúť si prezentačné schopnosti; - zvýšiť úroveň uplatnenia všeobecných lingvistických vedomostí v praktickom využívaní.

## Stručná osnova predmetu

25. Lexikálna homonymia (intralingválna a interlingválna). 26. Homonymia. 27. Polysémia. 28. Príčiny vzniku interlingválnej homonymie. 29. Interlingválna homonymia a paronymia. 30. Interlingválna homonymia a translatológia. 31. Homonymia a slovná hra. 32. Interlingválne homonymá a výpožičky. 33. Homonymia a kalkovanie (sémantické a lexikálne kalky). 34. Rusko-slovenskí falošní priatelia prekladateľa. 35. Interlingválna homonymia ako translatologický problém. 36. Interlingválna homonymia a lexikografia.

## Odporúčaná literatúra

Blanár, V.: Porovnávanie lexiky slovanských jazykov z diachrónneho hľadiska. Bratislava: Veda, 1993. ISBN 80-224-0348-2. Fedorčuk, E.V.: Mežjazykovaja omonimija i paronomija v blizkorodstvennyh jazykach. 2010. <http://www.dissert.h10.ru/dis/fedorchukev.html> Gajarský, L. – Grigorjanová, T.: Slovník rusko-slovenských medzijazykových homoným. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2019. 126 s. ISBN 978-80-263-1544-5. Gajarský, L. – Grigorjanová, T.: Učebnica rusko-slovenských homoným. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2020. 119 s.

ISBN 978-80-263-1614-5. Gajarský, L.: Mežjazykovaja omonimija i jejo lingvističeskij status. Pula : Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, 2021. ISBN 978-953-8278-64-8, s. 511-522. Gajarský, L.: Paronimičeskij i omonimičeskij potencial praslavjanskogo kornevogo leksičeskogo fonda. In: Šestyje Moisejevskije čtenija : materialy Meždunarodnoj naučnoj konferencii studentov i prepodavatelej. Orenburg : Orenburskaja kniga, 2021, s. 127-136. Gajarský, L.: Rusko-slovenská medzijazyková homonymia. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2021. 124 s. ISBN 978-80-263-1648-0. Grigorjanová, T.: Medzijazyková homonymia v slovanských jazykoch z pohľadu lexikografie. In: Bulharská a slovenská lexikografia v zjednotenej Európe. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Ústav bulharského jazyka prof. Ľubomíra Andrejčína BAV, 2009, s. 102-106. Grigorjanová, T.: Význam slova v kontexte a v konfrontácii. Bratislava: VEDA, 1995. 76 s. ISBN 80-224-0431-4. Chamizo Domínguez, P.J.: Semantics and pragmatics of false friends. New York, NY: Routledge, 2008. ISBN 978-0-415-95720-5. Markova, E.M.: Semantičeskaja evoljucija praslavjanskoj leksiki (na materiale imion suščestvitel'nych). Moskva: IIU MGOU. ISBN 978-5-7017-2091-4. Tyshchenko, O.V.: Obrjadova semantika u slovjanskomu movnomu prostori. Kyjev : Kiivskij deržavnij lingvističnij universitet, 2000. 236 s. ISBN 966-638-035-8.

### **Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu**

slovenský, ruský

### **Poznámky**

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín  
samoštúdium: 126 hodín